

Tilladelse til indvinding af grundvand fra 21 fårevandingsboringer i Solar Park Kassø

1 AFGØRELSE OG HJEMMEL

Aabenraa Kommune meddeler hermed tilladelse til indvinding af grundvand til fårevanding fra 21 boringer i Solar Park Kassø. Der må samlet set årligt indvindes 525 m³ fra alle boringer, med et maksimalt årligt forbrug fra hver boring på 25 m³ og et maksimalt timeforbrug på 0,1 m³. Boringsplaceringer fremgår af [bilag 1](#).

Tilladelsen er meddelt efter §§ 20 og 21 i [Vandforsyningsloven](#), som gælder lovliggørelse af én boring efter vandforsyningslovens § 21 (boringen var ulovligt etableret) og tilladelse efter § 20 til indvinding af grundvand fra 21 boringer (den ulovligt etablerede og de 20 lovlige etablerede). Tilladelsen er meddelt på baggrund af oplysninger i ansøgningen, ud fra den sammenfattende vurdering, og på betingelse af, at vilkårene beskrevet i [afsnit 2](#) (Vilkår for tilladelsen) overholdes.

1.1 Screening efter miljøvurderingsloven

Da boringerne er mindre end 10 meter dybe og har et begrænset formål, er den undtaget for kravene om VVM-screening.

1.2 Vurdering i henhold til habitatbekendtgørelsen

Aabenraa Kommune har, jævnfør §§ 7 og 8 i [Habitatbekendtgørelsen](#) vurderet, at det ansøgte ikke påvirker Natura 2000-områder eller bilag IV-arter væsentligt. Dette er nærmere begrundet i [afsnit 5.9.4](#) (Bilag IV-arter).

BORING OG ANLÆG

Anlæggets anlægsID (JupiterID)	195200
Boringers DGU nr. og beliggenhed	Se afsnit for ansøgning
Årlig indvindingsmængde	525 m ³ pr. år
Maksimal ydelse i timen	0,1 m ³ pr. time

TIDSRISTER OG GYLDIGHED

Billeddokumentation for markering af udsatte boringer	1. juli 2025
Indberetning af oppumpede vandmængder	Senest den 1. februar det følgende år
Indberetning af kvartalsvise pejlinger fra DGU nr. 160.2264, DGU nr. 160.2274, 160.2268 og 160.2281	Senest den 1. februar det følgende år
Tilladelsen er gyldig til	14. marts 2035

OFFENTLIGGØRELSE OG HJEMMEL

Tilladelsen er meddelt efter	§§ 20 og 21 i Vandforsyningsloven
Dato for offentliggørelse	14. marts 2025
Dato for klagefrist	11. april 2025
Tilsynsmyndighed	Aabenraa Kommune, vand@aabenraa.dk
Tilladelse kan bortfalde	Hvis vilkår ikke overholdes, eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning

2 VILKÅR FOR TILLADELSEN

2.1 Formål og anvendelse

1. Det indvundne vand må kun anvendes til fårevanding

2.2 Gyldighedsperiode

2. Tilladelsen er gyldig frem til 14. marts 2035.
3. Inden for gyldighedsperioden kan tilladelsen udnyttes på uændrede vilkår af fremtidige ejere/lejere af ejendommen
4. Anvendes tilladelsen ikke længere, sker der ændring af ejere/lejere, indgås der nye lejeaftaler eller andet, som angår tilladelsen, skal dette straks meddeles Aabenraa Kommune
5. Tilladelsen bortfalder automatisk efter gyldighedsperiodens udløb. Hvis der ønskes en ny tilladelse, skal ansøgning herom indsendes til Aabenraa Kommune inden udløb af eksisterende tilladelse
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis den er givet på baggrund af væsentligt urigtige oplysninger, eller hvis vilkårene i tilladelsen ikke overholdes. Hvis ejer ønsker ændringer, skal der søges om det
7. Jævnfør Vandforsyningslovens § 35 kan en tilladelse til vandindvinding tilbagekaldes uden erstatning, når indvinding ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år
8. Tilladelsen kan også tilbagekaldes, når væsentlige samfundsmæssige hensyn taler for det. Spørgsmål vedrørende omfang af erstatning afgøres af taksationsmyndighederne
9. Boringer uden tilladelse, eller som ikke ønskes anvendt mere, skal sløjfes i henhold til gældende [Boringsbekendtgørelse](#). Eventuel sløjfning skal meddeles til Aabenraa Kommune senest 14 dage før sløjfningen skal foregå

2.3 Anlæg og boringer

10. Boringerne og deres afslutning må ikke udbedres eller ændres på væsentlig måde uden tilladelse fra Aabenraa Kommune
11. Boringsafslutningerne skal beskytte adgangen til grundvandet og være aflåste
12. Boringerne skal være indrettet, så der kan foretages en pejling af vandstanden
13. Der skal være et blivende kotemærke på boringerne (boringsfikspunkt)
14. Boringerne skal være mærket med synligt DGU nr. og angivelse af kote. Skiltet kan laves via hjemmesiden <https://jupiter.geus.dk/boringsskilt/>
15. Vejledende afstandskrav jf. DS 442 (Dansk Ingeniørforenings norm for ikke almen vandværker) skal overholdes
16. Udsatte boringer skal beskyttes mod påkørsel af enten kampesten eller en brøndring i minimum ½ meters højde og 1 meter i diameter. Det færdige arbejde skal være dokumenteret over for Aabenraa Kommune **1. juli 2025**

2.4 Indvindingsmængde og kapacitet

20. Den tilladte mængde må ikke overskrides, og indvindingsanlæggets pumpekapa-
citet må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune
21. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb nega-
tivt, kan Aabenraa Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksi-
male ydelse

2.5 Kontrol med oppumpede vandmængder og pejling af grundvandsspejl

22. Den mobile pumpe **skal** være forsynet med et vandur til at registrere de oppum-
pede vandmængder. Kommunen kan til enhver tid bestemme, at målemetoden
skal ændres.
23. Den oppumpede samlede vandmængde, målt på den mobile pumpes vandur, **skal**
indberettes med målertal, og opgøres fra den 1. januar til den 31. december hvert
år. Indberetningen skal ske til Aabenraa Kommune hvert år inden den 1. februar
det følgende år.

Den indvundne vandmængde fra hver boring skrives særskilt op i en tabel og sen-
des til Aabenraa Kommune sammen med indberetningen for den samlede indvin-
dingsmængde. Målertallene skal noteres for de enkelte relevante boringer, når
pumpen flyttes fra en boring til den næste, sådan så det er muligt at regne ud
hvor meget, der er indvundet fra den enkelte boring, når året er gået

24. Grundvandsspejlet i boringerne DGU nr. 160.2264, DGU nr. 160.2274, 160. 2268
og 160.2281 skal pejles fire gange årligt med cirka tre måneders mellemrum

Pejlinger af grundvandsspejlet skal indberettes samtidigt med de indvundne vand-
mængder hvert det kommende år inden den 1. februar

2.6 Fredningsbælte og beskyttelsesområde

25. Omkring boringerne skal være et fredningsbælte med en radius på 5 meter. Inden
for fredningsbæltet må der ikke gødes, udbringes spildevandsslam, anvendes eller
foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende middel. Der må ikke opbe-
vares ting, der udgør en trussel mod grundvandet

2.7 Sløjfning af boringer

17. Hvis boringerne viser sig ikke længere at være egnet til vandindvinding eller af en
anden grund ikke ønskes anvendt, skal boringen sløjfes jf. Vandforsyningslovens
§ 36.
18. Senest 14 dage inden boringen skal sløjfes, skal den kommende sløjfning anmel-
des til kommunen
19. Sløjfningen skal udføres af en uddannet brøndborer (A-bevis) efter de gældende
regler fastsat i boringsbekendtgørelsen

2.8 Erstatningsboringer

Boringerne må ikke erstattes af nye boringer, da der er flere boringer, og det er muligt
at hente vand fra en nærliggende, hvis en boring bryder sammen

2.9 Drikkevandskvalitet

20. Da vandet ikke må bruges til et formål, der kræver drikkevandskvalitet, skal vandet ikke analyseres

2.9.1 Forurening af grundvandet

26. I medfør af [Miljøbeskyttelseslovens](#) § 21, skal Aabenraa Kommune straks underrettes, hvis det konstateres, at der foregår en forurening af grundvandet

3 TILSYN

Aabenraa Kommune er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Hvis vilkårene ikke overholdes, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning jævnfør Vandforsyningslovens § 34.

4 ERSTATNINGSREGLER

Ejer af ejendommen er jævnfør § 23 i Vandforsyningsloven erstatningspligtig for skader, der opstår som følge af etablering og drift af anlægget. Skaderne kan f.eks. opstå som følge af forandring af grundvandsspejlet, ændring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. I mangel på enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne.

5 BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSE

5.1 Sammenfattende vurdering

Aabenraa Kommune har vurderet, om det ansøgte er i konflikt med gældende planer, og om det ansøgte vil have en væsentlig negativ påvirkning på omgivelsernes grundvandsressource, naturområder, vandløb, dyrearter og miljø.

Aabenraa Kommune vurderer ud fra nedenstående, at indvinding fra borerne ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på de nævnte omgivelser. Der gives derfor tilladelse til indvinding af grundvand fra borerne.

5.2 Teoretisk vurderingsgrundlag

Aabenraa Kommune har anvendt screeningsværktøjet BEST Vandløb og Natur (BEST) for at undersøge om den fremtidige indvinding sammen med andre indvindinger vil påvirke grundvandspåvirkelige naturtyper og lokaliteter, så som vandløb, natur, andre borer og forurenede grunde. BEST rapporten kan rekvireres hos Aabenraa Kommune.

Til vurdering af påvirkning på natur og vandløb tager Aabenraa Kommune udgangspunkt i retningslinjer, som beskrevet i [bilag 2](#).

Beregningerne i den aktuelle sag er baseret på en fremtidig indvinding på samlet set 600 m³ pr. år og en filtersætning på 3-5 m.u.t. Der er taget udgangspunkt i, at grundvandet ikke føres tilbage til grundvandsmagasinerne.

5.3 Ansøgning, oplysninger og resultater

5.3.1 Ansøgning

Der er søgt om tilladelse til indvinding af grundvand fra 21 borer, herunder dog også lovliggørelse for etablering af DGU nr. 160.2284, hvor der ikke ligger en forudgående tilladelse til etablering. Placeringen for denne boring er af Aabenraa Kommune blevet besigtiget den 23. januar 2025, og placeringen er godkendt. Boringernes placering er angivet på [bilag 1](#).

Der er ansøgt om at bruge boringerne til fårevanding. Den ønskede indvindingsmængde er årligt 525 m³ med en fordeling på 25 m³ pr. boring og et timeforbrug på 0,1 m³. Efterhånden som fårene bliver flyttet rundt på markerne, installeres der en aflåselig pumpe på den anvendte boring. Når boringerne ikke anvendes, er de aflåst ved med en låseanordning (pal).

Ansøgningen med tilhørende bilag ligger til grund for vurderingen.

5.3.2 Jordejeraftale

Ejendommen, hvorpå boringer er placeret er ejet af EE Ejendomme ApS. Ejer har givet lejer fuldmagt til at søge om tilladelse til etablering og anvendelse af boringer på ejendommen.

Uanset denne aftale, er det altid ejeren af ejendommen, der bliver gjort ansvarlig, hvis vilkår i tilladelsen ikke overholdes, og lejer ikke selv vil/kan følge op på det.

5.3.3 Oplysninger om boringer og resultater

Boringerne er etableret i 2023. Der er til ansøgningen sendt boreprofiler for boringerne, og der ligger boreprofiler på GEUS' hjemmeside som kan fremsøges via <https://data.geus.dk/JupiterWWW/index.jsp>.

Grundvandsspejlet i alle boringer er pejlet før prøvepumpning er startet (vandstand i ro) og efter at pumpen har kørt i en time. Der er pumpet ved forskellig ydelse og sænkningen er forskellig. Data er indsat i tabel 1 herunder.

DGU nr.	Dybde (m)	Filter (m.u.t)	Vandstand i ro (m.u.t)	Ydelse (m ³ /time)	Sænkning (m)	Vandstand efter en times pumpning (m.u.t)
160. 2264	4,85	3,85 – 4,85	1,27	0,9	1,27	2,54
160. 2265	4,82	3,82 – 4,82	1,43	3,5	0,4	1,83
160. 2266	4,77	3,77 – 4,77	1,15	3,3	0,24	1,39
160. 2267	4,79	3,79 – 4,79	0,41	2,2	0,13	0,54
160. 2268	5,00	4,00 – 5,00	0,75	2,5	0,5	1,25
160. 2269	4,95	3,95 – 4,95	1,45	3,0	0,32	1,77
160. 2270	4,80	3,80 – 4,80	1,30	2,5	0,65	1,95
160. 2271	5,07	4,07 – 5,07	0,61	3,4	0,49	1,10
160. 2272	4,90	3,90 – 4,90	1,40	3,7	0,18	1,58
160. 2273	4,90	3,90 – 4,90	1,00	3,0	2,42	3,42
160. 2274	4,85	3,85 – 4,85	0,80	3,0	1,00	1,80
160. 2275	4,79	3,79 – 4,79	0,32	2,5	2,98	3,30
160. 2276	4,90	3,90 – 4,90	2,62	2,5	0,34	2,96
160. 2277	4,88	3,88 – 4,88	2,23	3,0	0,42	2,65
160. 2278	5,80	4,80 – 5,80	2,29	3,1	0,25	2,54
160. 2279	4,99	3,99 – 4,88	0,99	3,0	0,19	1,18
160. 2280	4,88	3,88 – 4,88	2,10	2,9	0,60	2,70
160. 2281	4,82	4,82 – 4,82	2,67	2,2	1,11	3,78
160. 2282	4,95	3,95 – 4,95	1,90	2,5	1,19	3,09
160. 2283	4,79	3,79 – 4,79	2,59	3,2	0,64	3,23
160. 2284	4,85	3,85 – 4,85	1,20	2,8	0,55	1,75

Tabel 1: Boringer med angivelse af DGU nr. , dybde, filtersætning og data for prøvepumpning og pejledata.

Der er alle steder boret ned i sandlag, og enkelte steder sand og grus. Der er ikke fund af lerlag. Alle boringer er filtersat i en meter fra bund.

5.4 Krav til boringer, indvindingsanlæg og indberetninger

5.4.1 Indretning af boringer

Aabenraa Kommune har været på tilsyn den 23. januar 2025, hvor enkelte boringer blev besigtiget. Boringerne er ikke udført efter reglerne for indretning af en A-boring, og de var ikke aflåste.

Aabenraa Kommune har vurderet, at boringernes indretning kan godkendes ved at de låses og der etableres et fysisk fredningsbælte omkring de udsatte boringer.

5.4.2 Fredningsbælte

Omkring boringen skal der jf. Boringsbekendtgørelsen være et fredningsbælte med en radius på 5 meter. Fredningsbæltet skal altid respekteres, men skal ikke nødvendigvis afmærkes. Det skal afmærkes, hvis en person kan blive i tvivl om at der her:

- ikke må gødes,
- ikke må udbringes spildevandsslam,
- ikke må anvendes eller foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende middel og/eller
- ikke må opbevares ting, der udgør en trussel mod grundvandet

Udsatte boringer skal beskyttes mod påkørsel enten af kampesten eller en brøndring. Brøndringen skal være i minimum ½ meters højde og 1 meter i diameter. Det færdige arbejde skal være dokumenteret over for Aabenraa Kommune **1. juli 2025**. Det skal være dokumenteret med billeder af boringerne med beskyttelsesforanstaltningen og DGU nr. skal angives.

5.4.3 Vejledende afstandskrav

Ejer har oplyst i sin ansøgning ved afkrydsning, at alle vejledende afstandskrav jf. DS 442 (Dansk Ingeniørforenings norm for ikke almene vandværker) er overholdt.

5.4.4 Tilsyn med indvundne vandmængder

Indvindingsanlægget (pumpen) skal jf. Vandforsyningslovens § 58 være forsynet med en anordning til måling af det indvundne vand. Aabenraa Kommune har besluttet at vanindvindingsanlæg til drift skal være forsynet med en vandmåler. Der måles fra 1. januar til 31. december, og resultatet skal indberettes til Aabenraa Kommune senest 31. januar det følgende år:

- samlet oppumpet mængde indberettes digitalt til Aabenraa Kommune og
- for hver boring med angivelse af DGU nr. angives målerantal ved pumpestart og pumpestop, og dette skrives ind i et skema, som sendes til Aabenraa kommune sammen med den digitale indberetning

5.4.5 Pejling af grundvandsspejl

Ifølge Vandforsyningslovens § 12, stk. 2, skal alle boringer kunne pejles manuelt, og pejlerøret eller -studsen skal have en diameter på mindst 25 mm, medmindre andet fremgår af tilladelsen.

Aabenraa Kommune stiller i indvindingstilladelsen ikke krav til at alle boringer skal pejles, men fire boringer skal:

Rovandstanden i boringerne DGU nr. 160.2264, DGU nr. 160.2274, 160. 2268 og 160.2281 skal pejles minimum fire gange årligt for at årstidsvariationerne kan fastlægges. Pejlingen bliver brugt i forbindelse med grundvandskortlægningen og grundvandsovervågning. Pejlingerne skal så vidt som muligt foregå med tre måneders mellemrum.

5.4.6 Ikke mulighed for etablering af en erstatningsboring

Erstatningsboringer kan, efter skriftlig aftale med kommunen, etableres, når en boring pludselig bryder sammen, og det er tvingende nødvendigt hurtigt at skaffe ny vand. Det kan være ved nedbrud af drikkevandsforsyning med krav til drikkevandskvalitet, til husdyrbrug uden krav til drikkevandskvalitet eller vanding af erhvervsmæssige afgrøder.

Hvis der f.eks. ønskes en ny boring, fordi en eksisterende borings ydeevne er nedadgående, skal der søges normalt.

Da der er flere boringer, og det er muligt at hente vand fra en nærliggende, er det ikke at betragte som en tvingende nødvendig vandforsyning, og Aabenraa Kommune tillader derfor ikke etablering af erstatningsboringer for fårevandingsboringerne.

5.5 Faglig vurdering af indsendt data

Med udgangspunkt i de kendte oplysninger, har Aabenraa Kommune lavet en faglig vurdering af indvindingens påvirkning af de grundvandspåvirkelige typer og lokaliteter, så som vandløb, natur, andre boringer og forurenede grunde.

Ved hjælp af BEST blev der i forbindelse med boringstilladelserne beregnet, at indvindingen påvirker ind i vandløbsoplandene til Lundbæk og Søderup Bæk, der begge er ikke kritisk påvirkede, og boringernes andel i sig selv vil være ubetydelig.

Der er prøvepumpet med ydelser på 0,9 - 3 m³ pr. time, der har resulteret i en sænkning på op mod tre meter. De fleste sænkninger er dog nærved eller mindre end en meter. Den ansøgte timekapacitet er 0,1 m³ pr. time, og sænkningen forventes derfor at blive betydelig mindre. Da der kun skal anvendes én boring ad gangen, og der herfra højst pumpes 25 m³, vil det være en meget lokal påvirkning.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at prøvepumpningsresultaterne underbygger resultatet fra BEST som viser, at der ikke vil ske kritisk påvirkning af det terrænnære grundvand og nærtliggende vandløb.

5.6 Magasinets bæredygtighed

En god kvantitativ tilstand af grundvandsressourcen forudsætter, at den gennemsnitlige indvinding pr. år over en længere periode ikke overstiger den langsigtede tilgængelige grundvandsressource. Der er fastlagt kvantitative miljømål, hvor screeningskriteriet er, at udnyttelsesgraden til vandindvinding ikke bør overstige 30 % af grundvandsdannelsen til grundvandsmagasinet.

I forhold til grundvandsmagasinet bæredygtighed vurderes det, at vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen.

5.7 Vurdering af vandkvalitet

Vandet skal ikke bruges til drikkevand jf. [Drikkevandsbekendtgørelsens](#) krav til vandkvalitet. Der bliver derfor ikke stillet vilkår om kvalitet og kontrol af vandet.

5.8 Vurdering i forhold til anden planlægning og lovgivning

Ansøgningen er vurderet i forhold til Aabenraa Kommunes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Vandforsyningsplan, Spildevandsplan og Kommuneplan, samt de regionale råstofplaner. Aabenraa Kommune har på baggrund af følgende samlet set vurderet, ansøgte, og hermed også det tilladte, ikke vil være i konflikt med dem:

5.8.1 Aabenraa Kommunes Vandforsyningsplan 2022-2034

Aabenraa Kommune har udarbejdet [Vandforsyningsplan 2022-2034](#) for den fremtidige forsyning til borgere og virksomheder i Aabenraa Kommune.

Boringerne ligger i Bolderslev Vandværks, Hjordkær Vandværks og Ravsted Vandværks forsyningsområder. Vandværkerne har forsyningspligt og –ret til at forsyne ejendomme med drikkevand. Det fremgår af retningslinje 1.5 at forsyning er omfattet af vand til almindeligt husholdningsforbrug, til institutioner, til almindeligt landbrug (dog ikke til vanding af landbrugsafgrøder) og anden erhvervsvirksomhed, som benytter vand i mindre omfang.

Da der er ansøgt om indvinding til fårevanding på marker og der ikke er krav til drikkevandskvaliteten, har Aabenraa Kommune vurderet, at vandværkerne ikke har ret til at forsyne fårene med vand, og tilladelsen er i overensstemmelse med vandforsyningsplanens retningslinjer.

5.8.2 Spildevandsplan, kommuneplan og råstofplaner

Det er ikke vurderet om fårevanding er i overensstemmelse med [Spildevandsplanen](#) og [Kommuneplanen](#), samt [Råstofplan 2020](#), idet planerne ikke sætter retningslinjer for indvinding derfra.

5.8.3 Aabenraa kommunes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse

Der er udarbejdet en [Hovedplanen for grundvandsbeskyttelse](#), der dækker hele Aabenraa Kommune, samt delplaner for otte indsatsområder. Boringerne ligger i [indsatsplansområdet for Rødekro-Aabenraa-Kliplev \(RAak\)](#) og [indsatsplanområde Tinglev-Ravsted](#).

Jævnfør hovedplanens retningslinjer skal der ved meddelelse af indvindingstilladelser tages særligt hensyn til fremtidig indvinding inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), indvindingsoplande til vandværker (IOL) og område med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Boringerne ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser (OD) og indvindingen fra boringerne er derfor vurderet til at være i overensstemmelse med indsatsplanernes retningslinjer.

5.8.4 Miljøministeriets vandområdeplaner 2021-2027 (grundvand)

Aabenraa Kommune skal jf. [Indsatsbekendtgørelsen](#) vurdere, om projektet indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af en grundvandsforekomst.

I området findes der jf. [Vandområdeplan 2021-2027](#) en regional grundvandsforekomst og (dkmj_984_ks) og en dyb grundvandsforekomst (dkmj_1051_ps).

Den kemiske tilstand for den regionale grundvandsforekomst er ikke opfyldt. Indvinding af grundvand er ikke i konflikt med den kemiske tilstand, og det er derfor vurderet, at der ikke er risiko for manglende målopfyldelse i 2027.

5.8.5 Aabenraa Kommunes Klimaplan 2022

Aabenraa Kommune har udarbejdet [Aabenraa kommunes klimaplan](#), der blandt andet beskriver et modelleret grundvandsspejl frem til 2050. En forhøjet grundvandsstand kan føre til at grundvand eller overfladevand trænger ind i overbygningen.

Uanset prognosen, vurderer Aabenraa Kommune, at boringens overbygning kan hæves, så den kan holdes tør, og derved har en eventuelt forhøjet grundvandsstand ikke en væsentlig betydning for boringens beskyttelse for indtrængende grundvand eller overfladevand.

5.9 Kulturhistoriske interesser

Aabenraa Kommune er ikke kendt med kulturhistoriske interesser, som boringerne og indvindingerne kan komme i konflikt med.

5.9.1 Råstofinteresser

Området er jævnfør den gældende råstofplan fra Region Syddanmark ikke udlagt til råstofområde.

5.9.2 Påvirkning af natur og vandløb

Aabenraa Kommune vurderer, at den tilladte mængde, hverken i sig selv eller akkumuleret med andre indvindinger, vil have en væsentlig påvirkning på beskyttede naturarealer og vandløb, målsatte vandløb og bilag IV arter.

Til vurdering af påvirkning på natur og vandløb tager Aabenraa Kommune udgangspunkt i retningslinjer, som beskrevet i [bilag 2](#).

Typerne er herunder beskrevet, og den samlede vurdering fremgår sidst i afsnittet.

5.9.3 Beskyttet natur og vandløb, samt målsatte vandløb

[Naturbeskyttelseslovens](#) § 3 regulerer beskyttelse af natur og vandløb, hvor der ikke må ske væsentlige tilstandsændringer i forhold til den nuværende tilstand. Referenceperiode for den nuværende tilstand er årene 2009 – 2018. [Vandområdeplanerne](#) fastsætter miljømål for vandløb. Miljømålet for vandløb er at sikre målopfyldelse for både kemisk tilstand og økologisk tilstand.

BEST rapporten viser, at der ikke er konflikter med nærliggende naturtyper/vandløbsoplande

5.9.4 Natura 2000-områder

I de statslige Natura 2000-planer er der udpeget Natura 2000-områder med særlige naturværdier, som ved hjælp af en kommunal handleplan skal sikres og ikke må forringes.

Nærmeste Natura 2000-områder er Bolderslev Skov og Uge Skov, der ligger mere end 5 km øst for boringerne. Der er for området udarbejdet en [Natura 2000-plan 2022-2027](#).

BEST rapporten viser at indvindingen ikke påvirker ind i området, og Aabenraa Kommune vurderer derfor, at indvindingen ikke er i konflikt med området.

5.9.5 Bilag IV-arter

I forhold til bilag IV-arter er det især padder, der er tilknyttet de våde naturtyper, som kan påvirkes af vandindvinding. Yngle- og rasteområder for andre bilag IV-arter, som f.eks. grøn mosaikguldmed, odder og visse arter af flagermus, kan potentielt også påvirkes af vandindvinding.

Indvindingen påvirker ikke nogen naturområder i området i et sådant omfang at det kan medføre en væsentlig påvirkning af bilag IV-arterne, der potentielt findes i området, dvs. stor vandsalamander, spidssnudet frø, odder, løvfrø og løgrfrø. Hermed vurderer Aabenraa Kommune, at ingen bilag IV-arter påvirkes væsentligt.

5.9.6 Samlet vurdering

På baggrund af påvirkningsberegningerne og en faglig vurdering, vurderes det samlet, at ingen §3 beskyttede natur og vandløb, målsatte vandløb, Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter vil blive væsentligt påvirkede af en årlig indvinding på 525 m³.

5.10 Vejledende afstandskrav og øvrige forureningskilder

Ansøger har i sin ansøgning ved afkrydsning oplyst, at alle vejledende afstandskrav jf. DS 441 (Dansk Ingeniørforenings norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg) er overholdt.

5.11 Jordforurening

Der er registreret et kortlagt areal på vidensniveau 1 under lokalitetsnummer 529-03737 mellem borerne DGU nr. 160.2268 og DGU nr. 160.2269. Der er tale om en tidligere fyldplads, og luftfotos viser en eventuel aktivitet før 1975.

Da indvindingen betragtes til at være lille fra de enkelte borer, er det vurderet at være usandsynligt, at den vil kunne påvirke lokaliteten eller mobiliteten af en eventuel forureningsfane i væsentlig grad.

6 PARTSHØRING

Udkast til tilladelsen har ikke været i høring hos ansøger eller andre parter, da der i tilladelsen er stillet vilkår, som kan være ventet, og det er vurderet, at der ikke er andre parter, der har en direkte interesse i afgørelsen.

7 ANNONCERING

Tilladelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.aabenraa.dk den 14. marts 2025. Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. klagevejledningen.

8 KLAGEVEJLEDNING FOR TILLADELSE

8.1 Klagefrist

Klage over afgørelsen er fire uger og skal rettes til Nævnenes Hus. Klagefristen er 11. april 2025.

8.2 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på [Nævnenes hus - Miljø og Fødevareklagenævnet](#). Der logges ind med MitID. Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

En klage over afgørelsen har opsættende virkning.

8.3 Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

9 SØGSMÅL

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål jf. Vandforsyningslovens § 81 være anlagt inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er meddelt.

10 AKTINDSIGT

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for, hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i [Forvaltningsloven](#), [Offentlighedsloven](#) og [Miljøoplysningsloven](#).

11 MEDDELELSE AF TILLADELSE

Denne afgørelse om tilladelse er meddelt af Aabenraa Kommune den 14. marts 2025. Er der ikke indgået klager over afgørelsen (tilladelsen), kan den tages i brug efter endt klagefrist.

Bilagsoversigt

- Bilag 1 – Oversigtskort
- Bilag 2 – Teoretisk vurderingsgrundlag

Orientering om afgørelsen er sendt til:

- Ejer af ejendommen, EE Ejendomme ApS
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, aabenraa@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskeren.dk

BILAG 1 - OVERSIGTSKORT

Figur 1: På luftfotoet ses placering af boringer, der skal anvendes til fårevanding.
Kilde: Ansøgningsmateriale

BILAG 2 – FAGLIG VURDERINGSGRUNDLAG

Aabenraa Kommune anvender screeningsværktøjet BEST Vandløb og Natur (BEST) til konsekvensberegninger af indvindings påvirkning på omkringliggende beskyttet natur ([Naturbeskyttelseslovens](#) § 3 og [Natura 2000](#)) og vandløb/søer i henhold til [Vandrammedirektivet](#).

Herudover er der foretaget en faglig vurdering af, om indvindingen påvirker levesteder for arter som er på [Habitatdirektivets](#) bilag IV. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af denne og alle øvrige tilladelser til vandindvindinger, der kan påvirke disse naturområder og vandløb. Desuden er det også vurderet, hvorvidt der tidligere er foretaget en vurdering i forhold til Natura 2000:

Vurderinger i henhold til Naturbeskyttelsesloven

For naturarealer omfattet af [Naturbeskyttelseslovens](#) § 3 gælder, at der ikke må ske tilstandsændringer, og det er altid den nuværende tilstand, der er afgørende for et naturareal.

Tålegrænserne for naturområder er fastsat på baggrund af områdernes vurderede naturtypologi. Der er defineret en række karakteristiske naturtypologier, som overordnet dækker de hydrologiske forhold, som kan forekomme under danske forhold. Naturen indenfor hver typologi vil direkte eller indirekte kunne påvirkes af en permanent sænkning af det overfladenære grundvand.

Det overfladenære grundvand vil ikke altid påvirkes væsentligt som følge af ændringer i grundvandsspejlet i de underliggende magasiner, der indvindes fra. Opdelingen i typologier fokuserer netop på at beskrive disse forskelle og kan dermed benyttes til at vurdere, hvor robuste givne naturområder er overfor ændringer i grundvandsstrømningen.

Den mulige påvirkning af naturtypen er baseret på typens beliggenhed og hydrologiske kontakt med grundvandsmagasinerne ud fra følgende forhold:

- Hvilke hydrologiske parametre bidrager til vandstanden/vandføringen i naturtypen – grundvandsdannelse eller udstrømning
- Hvor stor er vandspejlsdynamikken, altså hvor store udsving i vandstanden/ vandføringen oplever naturlokaliteten – stor, middel eller lille.
- Hvad er styrende for vandstanden/vandføringen i naturlokaliteten – nedbør eller grundvand
- Hvor stor er afstanden til grundvandsspejlet i det øverste indvindingsmagasin

På baggrund af inddelingen i naturtypologier er der for hver naturtypologi fastsat en værdi for den kritiske sænkning for en given naturlokalitet. For naturlokaliteter som er besigtiget af Aabenraa Kommune, vil vurderingen foretaget af kommunen være gældende, medmindre der er tale om en naturlokalitet hvor det er vurderet at der ikke er kontakt til det primære grundvandsspejl og dermed ikke er risiko for påvirkning af lokaliteten ved indvinding fra magasinet.

Aabenraa Kommune vurderer af forsigtighedshensyn, at selv meget små grundvands-sænkninger kan påvirke især visse våde § 3-naturtyper (mose, våd hede, eng og sø) i Natura 2000-områder, afhængigt af om den enkelte lokalitet har en stor eller moderat sårbarhed.

Hvis indvindingen vurderes at kunne påvirke § 3-naturen negativt, reduceres indvindingen til et niveau som giver en ubetydelig påvirkning. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding. Begge disse tiltag kan ikke bringes i spil i forbindelse med Natura 2000 områder, da der vil være tale om egentlige værgetiltag der udløser fuld konsekvensvurdering og Miljøkonsekvensvurdering.

Vurderinger i henhold til påvirkning af vandløb

Med udgangspunkt i påvirkningsberegningen vurderer Aabenraa Kommune effekten af indvindingen i vandløbene ud fra følgende kriterier for de enkelte vandløbsstrækninger:

Med udgangspunkt i afstrømningsforholdene for de påvirkede vandløbsstrækninger, samt den konkrete indvindings størrelse, bliver der foretaget en vurdering af den samlede, tilladte indvindings betydning for de enkelte vandløbsstrækningers hydrauliske og økologiske tilstand. For hver strækning er der fastsat en kritisk påvirkning ud fra størrelsen af, og variationen i, afstrømningshydrografen og den aktuelle økologiske tilstand målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø, samt de bentiske alger.

På baggrund af disse er der fastsat en kritisk påvirkningsprocent af medianminimumsafstrømningen for hvert opland. Den kritiske påvirkning er den påvirkning der sikrer, at der kan opnås målopfyldelse og den størrelse, der giver anledning til at vandløbet lige netop ikke kan skifte økologisk tilstandsklasse for én af de fire biologiske parametre.

Medianminimumsafstrømningen er den eneste økologisk relevante vandføringsparameter der med sikkerhed kan bestemmes for samtlige vandløbsstrækninger i kommunen. Denne er benyttet for at kommunen kan foretage den bedst mulige faglige vurdering af, om "omgivelsernes kvalitet" bevares samt få et ensartet og sammenligneligt administrationsgrundlag for hele Aabenraa Kommune, og vurderingens grundlag er følgende:

- Viser beregningerne, at grundvandsindvindingen ikke medfører en påvirkning på vandløbsstrækningen, der overstiger den kritiske påvirkningsprocent af den beregnede medianminimumsvandføring, vurderes det, at vandløbet ikke direkte eller indirekte bliver væsentligt påvirket
- Hvis påvirkningen overstiger den kritiske påvirkningsprocent, foretages en konkret faglig vurdering
- Påvirkes en vandløbsstrækning der i forvejen er i dårlig tilstand, kan der ikke gives tilladelse til yderligere indvinding uden det specifikt kan fastslås, at vandføringsreduktionen ikke vil påvirke det økologiske forhold i vandløbet

Hvis påvirkningen er kritisk, foretages en procentvis reduktion af indvindingens størrelse svarende til den reduktion, der samlet set er nødvendig for at nedbringe den potentielle påvirkning fra indvindingerne i oplandet til et niveau, hvor det økologiske forhold i vandløbet ikke længere er kritisk påvirket. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding.